

Apare:
în 10, 20 și 30 a fiecărei luni.

Abonamentul:
Pe an 6 fl., pe jumătate de an 3 fl., pe pătrar de an 1-70 fl.
Pentru România și străinătate pe an 16 franci.

Proprietar-editor și redactor Silvestru Moldovan.

AȘA A FOST SĂ FIE.

Novelă.

(Urmare.)

Margareta Moldovan.

— Ce ocupațiuni așa multe ai dta?
— Am multe de toate.
— De exemplu?
— Supravegherea administratorilor dela moșii, — scrisori, . . . etc.
— Și poți și vânatul? Acesta încă va consuma timp însemnat.
Augustin se uită la ea și observă privirea scrutătoare, cu care îl ficsă.
— Da domnișoră, adevărat că vânatul îmi consumă timp foarte mult, însă pot dice, că acesta este singura mea distracție și plăcere.
— Nu înțeleg ce farmec află domnii în vânat?
— Un farmec deosebit domnișoră, pe care numai un vânător pasionat îl simte pe deplin.
— Să poți — duse ea sēc — căci vedu că nu poți afla nimic dela el.
Ea adevă audise cam pe departe, că Augustin ar face curte Măriței, cu siguranță însă nu scia.
Augustin îi înțelesese intențiunile și se scia feri în destul.
Urmă o mică pauză.
— Pentru-ce sunteți astăzi așa indispus domnule?
— Eu sunt totdeauna așa.
— Și pentru-ce? — sau poți e secret.
— Nu-i secret. Așa îmi este naturelul.
— Poți și s'a schimbat naturelul, înainte cu doi, ba chiar și cu un an, erai foarte vesel.
— Ei, dar doi ani e timp lung. Omul mai apucă la griji și gânduri și se schimbă.
— Bine, dar dta ce gânduri poți avea? — Atunci poți, când te gândești la cineva.
— Adevărat, câte-odată mă mai gândesc și eu la cineva.
— Mi-ar plăcea foarte mult, să sciu la cine.
— Asta greu o vei afla, ș'apoi pentru ce ai și voi să scii?

— Numai din curiozitate, — — — aceea sciu, că va fi fericită.
— Fericită? Cine scie! Fericirea e foarte greu de aflat.
— Și totuși sunt oameni destui cari sunt fericiți.
— Da. De exemplu chiar și dta.
— Eu? de unde vii dta la idea acesta?
— Foarte ușor. Ce gânduri poți avea o domnișoră? Atunci poți, când le trebuie o toaletă nouă, sau voiesc a merge la baluri.
— Ce ușuratic le crezi dta fetele, și te înșeli grozav.
— Nu cred.
— Crede-mă, că te înșeli. Dta nu cunosti fetele și în special pe mine nu mă cunosti deloc.
— Cum să nu te cunosc?
— Nu domnule — te asigur despre acesta.
— Ei și apoi punem cazul, că e așa precum dici, dacă te-aș cunosc pe dta domnișoră mai de aproape, mi-aș schimba ore părerea?
— Da, sunt sigură de acesta.
— Ei dar e foarte greu a face studii despre domnișore, căci nici când nu simt aceea ce dici. Adevărat filosof ar trebui să fie acela, care ar putea studia domnișorele și preste tot damele. Ar da de greutate grozave, căci tot cuvântul exprimat de ele, i-ar da o filosofie de o jumătate de oră și așa nu i-ar ajunge o viață întreagă pentru a studia pe una singură.
— Dta ești de părerea acesta.
— Da.
Atunci numai pot dice nimic. Dar ore numai noi domnișorele și damele suntem așa . . . . ore celelalte femei . . . înțeleg cele mai din popor nu sunt asemenea?
— Nu. Acele sunt cu mult mai sincere, decât să poți spune altceva, ér nu aceea ce simt.
— De unde le cunosti dta așa bine?

— Am avut diferite ocațiuni a mă convinge despre această.

Lucreția abia se mai putea stăpâni, dar o ajută împrejurarea, că dădăna Oprea invită oșpeții la masă.

Cu asta se sfârși conversația între ei, și nici după masă nu a mai fost ocaziune spre a o continua.

* * *

Era și de sârbătoare.

Măriora stătea și se uita la cărarea ce ducea în oraș.

Deodată se întorce, căci auzi pași în apropiere.

Era Ilie Rosina, învățătorul.

— Bună ziua Măriora dragă.

— Bună ziua.

— Aștepti pe cineva?

— Ba, pe cine să aștept?

— Apoi nu știu pe cine; dar ved că te uiți așa cu dor către oraș.

Măriora nu răspunse nimic. Voia să se scape cât mai iute de el, nu voia să lungescă vorba.

— Mergi la biserică domnule învățător?

— Măi da sârbătoresc ton ai astăzi, — domnule învățător? Pentru ce îmi mai zici domnule?

— Dar cum să-ți zic?

— Cum, va să zică dăta nu știi nimic încă?

— Ce să știu?

— Că eu ... știi ce vreau eu?

— Ce vrei?

— Măi, că scurtă ești la vorbă.

— Spune odată, ce vrei?

— D'apoi de ce nu știi Măriora dragă, că ...

— Că ce?

— Că eu ... eu te ... te iubesc.

— S'apoi, ce-mi pasă mie?

— Că nu dă, că îți pasă de asta, știu eu că dăta ești copilă încă, nu știi lumea din câte doze e făcută, dar uite eu îți spun fără mult incunjur, că am vorbit cu Moș-Tóder din nou, se mi te dea de nevastă.

— Din asta nu o să fie nimic.

— Pentru ce?

— Pentru că n'am poftă de măritat.

— Bine, bine, pofta vine după aceea, acum deodată se vrei numai.

— Că asta-i tocmai, că nu vreau, nu mă mărit nici-când.

— S'ar putea una ca asta, o puiculiță ca dăta se nu se mărite? Lucru de necrețut.

— Mi-am propus a nu mă mărita, eu atât mai puțin apoi după dăta.

— Și aș vrea să știu pentru ce?

— Pentru că nu vreau.

— Hm, asta-i curios. Adecă știi ce Măriora dragă, spune, că nu mă plăci.

— Asta-i dă.

— Și vezi dragă eu te iubesc grozav, îți voi face toate cele pe voie, sunt om bun, de care nu prea găsesci.

— Nici n'am lipsă să găsesc.

— Măriora dragă nu te superi, dacă te voi întreba ceva?

— Ce?

— Nu te superi?

— Nu.

— Eu îți spun înainte, că nu știu sigur, dar uite omul îi om și gândurile îi vin pe nesimțite.

— S'apoi ce-i? spune odată.

— Da aceea e, că ore nu te-a ... cum se și zice, nu te-a scos din minte ... domnul Vlad. Am auzit că umblă mult pe aici.

— Ba că chiar.

— Bine, bine Măriora, griji numai, că domnișori de aceea, nu umblă cu gânduri curate.

— Ia'n lasă, ce vorbești?

— Bine, bine, am mai auzit eu de aceste. Gândește-te Măriora dragă că eu vreau să te fac fericită, că îmi ești dragă ca lumina ochilor, eu sunt om bun, și apoi așa un noroc nu toate fetele fac. Gândește-te până poimâne, atunci voi veni să îmi dai răspunsul.

— N'am ce mă gândi și prin urmare nici răspuns de dat.

RĂMURELE.

Dădăna Predian.

Abia se măritase și ea sermana, ca multe alte domnișore de etatea ei și etă, era deja văduvă și încă de doi ani.

După un doliu adânc de doi ani, începuse în fine și ea a lua parte la viața sgomotoasă a societății.

Ce să și facă alta? Morții cu morții, vii cu vii.

L'a jelit destul doi ani pe fie iertatul soț, ajunge din singurătate și retragere. Acum se dădă din nou valurilor vieții.

Era nevastă tină, numai un lucru o cam strica, că era de ani cam mulți, — cam bătră, se nu zicem bătrână, căci femeii bătrâne nu sunt, cel puțin nu se spun să fie. Unde s'a auzit o femeie zicând, că eu sunt acum bătrână. Nicăiri! Sau de există o atare dădă, atunci tot respectul. Pote greșesc eu în presupunere.

Dar se mă întorc la dădăna Predian.

Locuia în catul prim. În parterre erau alți chiriși.

În curte era o odaie mobilată de închiriat. Această odaie era golă de un jumătate de an.

Într'o și un om aduce un gemantan de mână, un cort de ploie și o bătă, și se opri la ușe. Îndată după el sosese un tină cu tinută măreță, descuie ușa, aruncă la bietul om nisce gologani în mână și întorcându-se pe un picior întră fluerând în lăuntru. Era fără îndoială de aci încolo stăpânul odaiei.

Trecură săptămâni, de când se mutase Mitrea în odaia aceea. Nimeni nu scia în curte cine e, ce funcțiune ocupă. Atât se vedea, că era totdeauna îmbrăcat elegant, ba la Anuța, fata de casă a dădănei Predian, îi bătuse la ochi cravatele lui de diferite nuanse. S'apoi ce mai musteți avea dădăne, dădăne! Să fi tot privit la ele.

Dădăna Predian stătea adeseori la ferestra din curte, pierdută în gânduri și visătoare. Gândurile cu totă fantasia lor, sburau în odaia din curte, în care locuia Mitrea. Acesta i se încuibă la văduva noastră în inimă, fără ca el să fi dat ansă la așa ceva. Nu, el nici nu s'a gândit la ea, lui îi căduse la suflet Anuța.

Pe Anuța o prindea adeseori de bărbie și îi spunea glume, la cari ea ridea cu mult haz.

Cât timp sta Mitrea acasă, dădăna Predian era la ferestra din curte, privind visătoare în depărtare.

O, și el nu o vedea.

Degiaba își scotea capul pe ferestră și se pleca afară când trecea el pe acolo, căci ea rămase neobser-

— Bine, bine, vom mai vedea.

Dicând aceste Rosina plecă.

— Rămăi cu bine Măriórá.

Ea nu răspunse nimic. Rămase tristă. Era supărată pe Rosină, pe ómeni, pe lume, pe ursita ei fără milă. Din toate aceste gânduri negre însă, un punct luminos strălucea, cu o ființă, acesta era Augustin. Gândul îi sbură acum la el.

— Nu, pe acesta nu sunt supărată — își dicea ea — nu pot fi. Cum aș putea să mă supăr pe un om așa de bun, care totdeauna mi-a voit binele, el vrea să mă scape de Rosina, de uriciosul ăsta . . . de m'aș putea scăpa odată de el, să nu îl mai văd, îl urăsc . . . . . Dómnne iartă-mă, nu-i bine să urești pe nimeni, e păcat, o, dar eu nu îl pot iubi, nu știu, nu mi-a greșit nici odată nimic, cu toate aceste îmi pare că nu-l pot nici cinsti ca pe alții . . . . . Dómnne iartă-mă — dișe ea cu capul plecat.

La prând Moș-Tóder veni cam necăjit acasă, avusesse neplăceri pe unde a fost. — Pe Măriórá încă o găsi tristă.

— Ce-i fată, îmi pare că nu ți-s oile acasă, — dișe Moș-Tóder cam aspru.

Măriórá se uită la el și bătrânul se muia pe dată la privirile ei rugătoare și blânde.

— Sunt cam supărată moșule.

— Ce necazuri ai și tu?

— Lasă, că le voi spune mai târziu, nu-i așa grabnic, acum vino la masă, să prândim.

În decursul prândului Moș-Tóder se uită de câteva-ori la ea. Ea era palidă și tristă.

Ca ori-care părinte, așa și lui Moș-Tóder i se înduioșă inima, deși era necăjit și el, o jale și compătimire simți față de ea.

Sufletul meu — gândea el — o fi având și ea vre-o supărare, nu știi de unde vine necazul la om. Ea e singură, n'are cui să jêlui, cum au altele, ea sêră-

cuța înecă tótă supărarea în inimă. O fi lovindu-o éráși jale de părinți, ori de Cătălina, fie iertați toți. Ei dar n'avem ce face, bagsama așa-i scris, că ce-i să petreci, caută să petreci, și-i gata. Una mă mângăie, că Măriórá e fată cuminte și cu frica lui Dumneđeu. Dumneđeu se îi dea noroc . . . Ea îmi mai înveselesce dílele bătrânelor. Numai aceea nu-mi place, că de-o vreme încóce îi tot cam fără voie și tot îngândurată.

— Ce-i Măriórá — dișe apoi cu voce blândă — mergi după prând în oraș?

— Nu moșule, nu merg, n'am voie.

— Ia de pe masă și vino spune-mi ce ai. — — — Ai gătat? vino dar. — O neteđi pe frunte și se uită cu dragoste părintéscă la ea în ochi. — Spune-mi tot ce ai pe inimă.

— O dómne moșule nici nu știu cum să încep.

— Incepe cum vei începe odată, sfinșitul laudă lucrul.

— Apoi iată ce-i. Astăđi, acum înainte de biserică a fost Rosina învêțatorul pe aici, și mi-a spus, că a vorbit éráși cu dta, . . . ca să mă dai după el.

— Ei, și n'ar fi bine?

— Nu. Dacă mă plac și dacă îmi vrei binele nu mă sili.

— Dómnne, dar șodomană ești, nu înțeleg pentru ce nu-ți place de el. Îi om cu trébă și de omenie, are stăricică, îi învêțator, ce mai vrei.

— Numai aceea vreau, se nu mă dai după el.

— Próstă trébă. — Tu ce i-ai răspuns?

— I-am spus, că nu-l vreau de fel. Cu toate aceste el a diș, că poimáne va veni după răspuns.

— Te mai gândesce fêtul meu, e noroc bun și ar fi pagubă să îl scăpăm din mâni.

— Mai binerémán tot fată, dar după el tot nu mă mărit.

— Ei, ei, te vei mai gândi și tu, eu una îți spun, și ascultă de sfatul meu, să nu îl scăpăm din mâni, că așa un noroc nu tótă fata póte face. (Va urma)

vătă, sau dacă se chiar și uită în sus, nu dádea nici un semn, că ar fi observat-o, ba párea că trece mai mândru, ca de obicei. Asta ápoi o năcăjea mult pe dómna Predian. Nimeni altul, decât Anuța scia de ce bólă suferé dómna sa și îi mai marea suferința cu aceea, că de câte-ori venea de unde-va, totdeauna spunea, că a întâlnit pe Mitrea și a întrebat de dómna.

Trecu astfel un an.

Era vară.

Dómna Predian se schimbăse mult de când se mutase Mitrea în curte. Sê făcuse melancolică, îngândurată și adeseori când nu afla altă mângăere, plângea lacrimi ca bobul, — plângea dureros, cu tot simțul inimii sale. Tóte încercările de a câștiga pe Mitrea, îi fură zadarnice. Speranța vieții sale întregi și-o pusese în acest om fără suflet. Cum ar fi ea de fericită cu el, cum l'ar ținea ca pe un puișor! El însă habar n'are de amorul și suferința ei sufletéscă.

Crudel om.

Sê schimbăse dómna, dar se schimbăse și Anuța. Nu mai era fata din casă cea blândă și modestă. Sê făcuse întrecută, nepăsătoare, párea, că are tótă bună-tatea lumii pe mână.

Intr'o dí dómna Predian ședea ca de obicei la feréstră, când trecu Mitrea pe acolo. Și ce se veđi! Spre marea ei surprindere, Mitrea o salută respectuos,

plecându-se aprópe până la pământ. O ce fericire! Sê fi observat el îndestulirea și veselia pe fața dómnei Predian, trebuia să se înmóie, să vină sê-i cađă la picióre, sê-i spună tot — — — tot ce scie, — — ce scie mai frumos, mai plăcut.

Dómna Predian, cum dispărú Mitrea, se trase dela feréstră, nu își mai putea reține lacrimile, începú a plânge — a plânge. De astă-dată însă erau lacrimi de bucurie, de fericire.

După ce trecură primele momente, se duse la oglindă, își mai direse puțin frisura, care de marea veselie, se cam dusesse la o parte, și măsurându-se încă odată din crescet până în telpi, dișe cu mare satisfacție: lase numai mișelutule, că te voiu pedepsi eu pentru negligența ta de până acum. Și cum îl voiu mai pedepsi, cu o mie și una sărutări pe mustețile acele . . . ah ce mai musteți! Pe Predian nici nu îl pot aseména cu ăsta. Dómnne, dómne ce om e Mitrea ăsta și ce fericită sunt. Da, de astăđi încolo voiu fi fericită, voiu fi totdeauna veselă.

Din fantasia áceta a fericirii o conturbă Anuța.

— Dómnă mă rog, Mitrea ar voi să între, — póte?

— Cine Anuța dragă, vino încóce și spune-mi.

— Mitrea, acela, care locuesce în odaia din curte.

— A, domnul Mitrea? Sê poftéscă.

Anuța eși.

AȘ VREA CA DURERILE-MI TÔTE...

(Traducere din Heine.)

Aș vrea ca durerile-mi tôte,
Să vîrs într'un singur cuvînt,
Să-l dau celor sprintene vînturi,
Să-l ducă în sborul de vînt!

Și-l duce-vor, scumpo, la tine.
Cuvîntu-mi de chin și de foc
Ca tu să-l auzi pretotîndeni,
În ori și ce ôră și loc.

Ș'atunci, într'al nopței astêmpêr.
Cînd ochii d'abia ai închis;
Să te urmărêscă cuvîntu-mi
Și 'n cel mai adînc al tîu vis.

Mihaiu de Bonacchi.

DIN MEMORIILE UNUI MUSULMAN.

(Urmare.)

Iuliu 1883. Afaceri familiare reclamându-mă la Constantinopol, am lipsit din Constanța trei ani. O suflare de progres trecu preste capitala credincioșilor. Marele nostru Midat-pașa voia să regenereze imperiul musulman. O agitație vie era în tinerime. Fui cuprins și eu de acest curent. Voiam să reintinerim poporul turc, să-l facem accesibil culturai europene. Nisuițele noastre generose fură sdrobite, lovindu-se de stîncă prejudițiilor și orbului fanaticism al bătrînilor turci. Mulți din patrioții turci plătiră cu viața îndrăsnela lor, alții fură siliți să se espatrieze.

M'am reîntors în Dobrogea cu convingerea, că numai o sguduire puternică, numai o revoluție, plecând din conștiința poporului, va regenera imperiul otoman. Câte lucruri însemnate se făcură în Dobrogea în acest restimp. Remus-pașa, acest om superior, în câți-va ani a schimbat fața provinciei. Mă presentai la prefectură,

ca să salut pe acest om de bine. cînd aflai, că a demisionat, și în locu-i a venit un bătrîn. Nu știu de ce a demisionat Remus-pașa; în tot cazul padișahul a făcut rîu, primind demisiunea acestui om, singurul, care a cunoscut nevoile Dobrogei și a știut să vindece rînilor ei adînci.

Precînd făceam aceste reflecțiuni, șeful de cancelarie 'mi spuse, că în acea sêră sosese în Constanța marele vizir Ioan Brătianu. Pe strade se observa o mișcare neobișnuită. Sêra m'am dus la gară să vîd pre acel mare om, despre care la Stambul se dice că este unul din cei mai isteți și cutezători diplomați. Imbulzela era enormă. Dintr'un compartiment în care se afla directorul drumului de fer și Iekimbașa, descinde un om de statură mică, dar de o frumuseță rară. Chipul lui mi-a făcut o impresie adîncă. Acest om avea figura fascinatore, pe care a trebuit să o aibă reformatorii și profetii antici.

— Iată e aci, dómne, imi pare, că se așață pămîntul cu mine. Apoi inima — inima imi bate, — vai imi mai sare dela loc.

Acum intră Mitrea.

— Mă recomand dómna mea, Ioan Mitrea diurnist la....

— Ah, imi pare bine domnule, — il intrerupse dómna Predian — poftim ocupă loc. Ce fericire pentru mine a fi onorată cu visita dtale.

— Da dómna, o afacere importantă, dela care depinde viața mea, m'a adus aci.

Dómna Predian nu mai scia de sine, pe ochi parea că i se pune o cêță.

— Sunt fericită domnule... cu ce îți pot servi? — Tu Anuță poți merge afară, ... veți-ți de lucru, ce stai aci?

— O mă rog, cestiunea în care am venit la D.-vóstră, preastimată dómna, este o cestiune, care o interesează și pe ea, și astfel pôte rămânea.

— Adevêrat, ea mi-a fost totdeauna cea mai fidelă, rămăi Anuță, rămăi aci.

— Astfel prea stimată dómna, imi iau îndrăsnela, a-ți aduce la cunoștință, că ... — dómna făcea fețe — că deorece ... fiindcă Anuța ... este de atâția ani la D.-vóstră, ... din copilărie chiar, am venit la D.-vóstră,

să ... să vă spun, că ... că eu o iubesc și vreau să o iau de ... de nevastă.

— Ce vorbesci domnule? Dta să imi iai fata din casă? Greșesci, dór ...

— Nu dómna nu greșesc, eu m'am înțeles cu Anuța mai de mult și ea mă iubesc pe mine.

— Cred, cred, — dișe dómna Predian dêsperată.

— Astfel dar te rog să o dispensezi de funcția ce a ocupat-o până acum, căci ... mîne ne cununăm.

Pe Anuța o impresionă fôrte mult vorbirea lui Mitrea și începù a plînge. — Și acum stimabilă dómna ... deorece Anuța își are tôte cele pachetate, imi iau îndrăsnela ... a mă recomanda împreună cu ea.

— Mare îndrăsnelă la una ca asta nu m'am așteptat!

Mitrea luă pe Anuța de braț și eși.

Dómna Predian rămase inmărmurită pe loc.

Oftă una din adîncul inimei și se mîngăie cu aceea, că numêra cu o ilusiune mai puțin în viață.

— Predian tot a fost mai cum se cade, el baremi a venit și m'a cerut pe mine, nu pe cameriera mea.

A doua zi, când se prezentară autoritățile și notabili diferitelor naționalități, m'am prezentat și eu. Acum avui ocaziune a-l vedea și cunosc mai bine. După plecarea autorităților și notabiliilor, rămânând cu El, prefectul, muftul și eu, ne vorbi cu glasul lui ceres, ne întreba de nevoile și neajunsurile noastre, și ne asigură că este gata să facă tot ce stă în puterea omenească, ca să vindece rănile de cari suferim în urma resbelului.

„Sunteți o rasă mândră, resboinică, aveți defecte, dar aveți și calități mari. Siliți-vă a cultiva aceste calități, a vă identifica cu aspirațiile Europei moderne, și veți deveni un popor mare. Mi place lealitatea voastră, obiceiul ospitalier al poporului turc. În țările cu o civilizație înaintată, uneori se uită promisiunea, jurământul făcut; la voi cuvântul dat, este sacru.

Adresați-vă prefectului, mie, pentru ori ce nemulțămire, pentru ori-ce nedreptate vi s'ar face. Doresc ca pacea, dragostea și dreptatea să domnească pe pământul Dobrogei“.

Când ne vorbea astfel, nu mai era un om, ci un profet. Am văzut mulți oameni mari, oameni de arme, de știință, geniuri, dar nu am întâlnit până acum un om cu atâta putere fascinatorie. Am înțeles acum de ce românii îl adoră. Eu insumi aș fi gata să mă arunc la picioarele lui, ca să trecă peste mine, precum indianii se aruncă înaintea carului, care poartă idolii lor.

Timp de o lună de zile, cât a stat aci, am convorbit mai de multe ori cu dânsul. Intr'o dimineață întorcându-ne, Iekimbașa și eu, din cătunul Anadolchioi, în fața casarmelor întâlnim pe vizir. Ne opri în drum și ne invită să-l însoțim. Apucaram în direcțiunea viilor, și fiindcă începuse căldura, Vizirul se desbracă de redingotă, o aruncă pe umăr, și astfel continuă calea. Veni vorba despre satele din nou înființate. Iekimbașa, infocat naționalist, accentuă necesitatea de a se înființa sate românești și turcesci la graniță, despre Bulgaria, unde ați sunt numai sate bulgăresci.

— Avem atâți români în Bulgaria, cari ați sunt perduți pentru noi. Ar fi bine să-i stabilim în Dobrogea.

— Nu — răspuse Vizirul. — Acei români ne sunt trebuincioși acolo, pentru ca ambele maluri ale Dunărei să fie populate de români.

— Dar românii din Serbia, din valea Timocului, aceia, cari se luptară cu bravură în ultimul resbel sârbobulgar, de ce să-și verse sângele pentru streini, de ce să nu-i câștigăm pentru noi, aducându-i în Dobrogea?

— Te înșeli, doctore. Acei românii, cari și-au păstrat naționalitatea trebuie să rămână în valea Timocului, ei ne sunt necesari acolo.

— Dar sunt românii din Transilvania, urmă Iekimbașa, cari pot veni ca să populeze bărăganele Dobrogei.

— Dacă ar veni numai aceia, cari nu mai pot trăi acolo, aceia, cari prisosesc, nu aș avea nimic de spus. Românii ardeleni, mai mult decât ori-care, au adânc săpat în inimă cultul nemului. Sunt perseveranți, voinici și muncitori. Eu îi iubesc pentru că sunt români, îi iubesc pentru naționalismul lor. Au ceva dela rasa anglo-saxonă, ori unde s'ar așeză, ei duc cu dânsii cultul nemului, formeză o mică patrie. Pentru Dobrogea sunt elementul cel mai necesar; dar nu aș voi ca ei să plece în masă, să părăsescă pământul strămoșesc, lăsându-l în mâna străinilor. Dincolo de munți este o mare pierdere ori-ce bucătică de pământ românesc ce cade în mâna unгурului. Cea mai bună și înțeleptă politică a lor ar fi să îngrijescă de școli, să nu pierdă nici o bucată de pământ, și să fie hotărâți și strins uniți. Procesul istoric ce se urmărește de vécuri între români și unguri, se va rezolva într'o zi, și el nu poate fi rezolvat de cât conform spiritului timpului, în favorul dreptului și al civilizației, adevărat în favorul românilor.

(Va urma.)

Niaz bei.

ÎN PRADA SUFERINȚEI!

Adeseori mă fură durerea neînțelesă

*Și 'n prada suferinței, de care sunt cuprins
Eu mă consum ca lampa, ce dulce își revarsă
Lumina sa, că-oiu trece ca ea puțin 'mi pasă,
In prada suferinței de care sunt cuprins;*

Să 'ngrămădesc în simu-mi atunci dureri ce-omără

*Și fruntea mea să plecă sub o povară grea,
Și nu găsesc cuvântul ce 'n dăcere ușoră
Să deie-un trup gândirei, ce ca un fulger sboră
Și fruntea mea să plecă sub o povară grea*

Și versu-atunci nu poate se curgă cu tărie

*Ca și-un izvor ce iasă țîșnind din sin de stânci,
Pare că-l ține 'n suflet închis ca 'n o robie
O sorțe ne'ndurată, — deși ar putea se fie
Ca și-un izvor ce iasă țîșnind din sin de stânci.*

Artistul stă adese pierdut cu-alui gândire

*Să prindă o nuansă, o-espresie, din sbor
Și-ar fi perfect tabloul, și în nemărginire
El caută, și simte atâta fericire
Să prindă o nuansă, o-espresie din sbor;*

Și ideile acestea, ce-ți scapără prin mîinte

*Și vin și merg de-a valma și nu se mai întorc,
Le vezi apoi espresie de alți, deși 'nainte
S'au conceput în creeruți și țî le-ai aduci aminte
Și vin și merg de-a valma și nu se mai întorc.*

De-aceea când mă fură durerea neînțelesă

*In prada suferinței de care sunt cuprins
Eu mă consum ca lampa, ce dulce-și revarsă
Lumina sa, că-oiu trece ca ea, puțin îmi pasă
In prada suferinței de care sunt cuprins.*

V. B. Muntenescu.

TIPURI CARACTERISTICE.

I. Prefăcutul.

De Theophrast.

Prefacerea haină se p^ote defini pe scurt ca o ipocrisie reu^tăci^osă în vorbe și fapte.

Prefăcutul hain e de exemplu în stare a se duce drept spre inimicul său și a-i vorbi, ca și când n'ar simți nici cea mai mică ură contra lui. El laudă în față pe omeni, pe cari îi clevetesce în dos și cărora în secret le a pus curse, cărora apoi le condoleză dacă a căd^ut în ele. Dacă cineva îl vorbesce de rău se pare că-i i^ertă ac^esta și nu e sup^erat pentru ceea ce se vorbesce despre el. Față cu acela, pe care l'a sup^erat prin vre-o văt^emare, vorbesce în ton blând. Când cineva voiesce să-i vorbescă într'o afacere urgentă, îl r^ogă se vină de altădată: „căci tocmai acum s'a întors acasă, e prea târziu, și el se simte foarte obosit“. Ori-ce ar și face el nu o recun^osce, ci totdeauna asigură: „că tocmai se cugetă ce se facă“. Voiesci să imprumuți ceva dela el, sau ceri se contribue și el la vre-o colectă, atunci îți spune, că trebile merg miserabil; când ac^esta e în faptă așa, atunci vorbesce despre minunatele treburi pe care le face. Dacă a au^dit ceva, nu vo-

iesce să scie nimic despre ac^esta; dacă a v^ed^ut ceva nu voiesce să fi observat nimic și dacă a promis ceva nu-și mai p^ote aduce aminte despre ac^esta. Aci dⁱce: „că va cugeta asupra lucrului“; aci ^erăși: „că despre aceea nu scie absolut nimic“; a^di dⁱce: „ac^esta nu o pot în^telege de loc“; și m^ane: „la ac^esta m'am cugetat și eu cândva.“ În genere el e copios în astfel de frase:

„Nu-mi vine să cred ac^esta!“ — „Ac^esta nu o pot în^telege de loc!“ — „Cum? Sunt surprins!“ — Ba el m^e și asigură: „Nu m^e mai cunosc pe mine insumi“. — „Fără indoială, mie nu mi-a vorbit așa“. — „Ac^esta totuși e o istorie de tot curiosă“. — „Ah spune ac^esta altuia, dar nu mie!“ — „Intr'adev^er, bunul meu amic, nu sciu să m^e indoiesc de cele ce-mi spui tu, sau să m^e indoiesc în iubirea de adev^er a celuiialt!“

Dar teme-te a te increde prea cur^end în acest limbaj, în aceste întorsături și frase ecuivoce: ele sunt foarte periculoase. De astfel de caractere ascunse și haine trebuie să te feresci mai tare ca de șerpi.

Camil B...

VATRA SUFERINȚEI.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De pe corturile sure aședate lângă drum
Se ridică sus în aer grele clăbuciri de fum.
La v^elv^orea, ce prăsnesc, stau cați-va lăeși murdari
Bocănind tot covănela cu ciocanele lor tari.
Lângă ei se j^ocă 'n tină viu voioșii țigănuși,
Se tot prind de-a baba-^orba sau desfac colo păpuși.
Ici-colo 'n unghiețe șede ghemuită vre o h^oșcă
Și cu limba ascuțită pre netrebⁿici hid i-'m^opr^oșcă.
„Ba că fac prea mare vuet, ba că-s nisce căscăuni“.
^Er aceștia nu le-ascultă, ci olălăesc nebuni —
P^an' ce din un colț se sc^olă și în m^ană ia o vargă
O nămilă și'ntre d^enșii zop! neincetat al^ergă.
Tipet înd^ecit r^esponde și 'napoi dau toți de gr^oză.
Dară d^ar un danciu apare, o adev^erată gi^oză —
Și din gura mare dⁱce la bătaia de ilăe:
„Voi atăți fiind v^e temeți de o m^arceadă m^amăe?“
Ceilalți strigă struluibatec, ^er un pușchiu de lă-m^e-mamă
Li aruncă glod în față și cu cicăliri o chiamă:
„Ce, vroiesci tot să ne sperii, blestemată m^atăhală?
Las' c'o să-ți aduci aminte!“ Spuse și cu îndrăsn^elă
După băbătie fuge; toți atuncia îl urm^eză
Și cu pietrii 'mpresur^and-o 'n hohote se desfătează;
Cu alaiu o duc, ^er câinii îi petrec schilălăind.
De-odat' s'aud de-afară pași, și-un june svelt viind
Grabnic cărdul fugăresce, el se 'm^opr^oscie pe-alocuri
Liniștit reincep^endu-și feluritele lui jocuri...
Tin^erul apoi s'aședă pe un braț de f^en uscat
Și-ad^encit pe gânduri cade, în^să un b^etr^an bărbat
I s'apropie și-i dⁱce „Ce tânjesci așa Mir^one?
Nu cumva te deochiară nisce rele farmazone?
Tu acuma 'n dorul lelii duci vi^eța ta cea jună.
D^eu, m^e tem, că-ți e atăta după fata cea nebună
Din vecinul sat, căreia-i plac flăcăii toți de-ar^endul.
Am g^acit eu, unde-ți bate de un timp înc^oce gândul.
Nu-ți aduci mai mult aminte, cum ți-am spus adeseori

Că ni-i scris să fim cu toții pe pământ r^etăcitori?
N^emul nostru e de omeni ceilalți rău desprețuit,
Indeșert și tu o fată de român ai îndrăgit.
Scii, c'am fost oșt^en odată și deși-'mi făceam tot tr^eba
Am lăsat în urmă oștea, căci vedeam că e degiaba.
Suntem toți d^or ușuratici, traiul d'a^di pe m^an' ne place
R^em^aind pe veci aceeași, nime n'are ce ne face.
In^să care p^arăsesce n^em^ul, legea sa și firea,
Crede-m^e nici-când nu p^ote să-și ajungă fericirea.“
Astfel el; ^er cela dⁱse cu'n suspin: „Adev^erată
E pov^ețuirea asta! Dar s'o las pre scumpa-mi față,
Nici nu-mi vine chiar a crede; de m'oiu înșela cu ea,
Nimeni de-o grozavă m^orte nu m^e va putea sc^apa!“
Pl^ans amar îi nădușesce vocea lui tremurătoare,
El se lasă, să-l r^ap^escă tot ce 'n inimă îl d^ore.
Și pe când îl liniștesce moșul blând-induioșat
Sc^arțuit de roți neunse se și-aude de-odat',
Repedi pași r^esun acuma, voci de omeni lolotesc;
Prin asurđitorul vuet c^anⁱ h^aulind ciulesc
Și se dep^art^eză iute: „S'au întors!“ b^etr^anul dⁱce
Și le merge înainte. Junele cel neferice
Trist-ing^andurat rem^ane singur și nem^angăiet;
Focul p^alpăe în flacări sf^ar^aind încet-încet,
Cea din urmă ciocă-bocă amuțise pe ilău,
Numai sgomotul de-afară cresce. Gr^oznic t^ambălău,
Sbierate pătrund^etore, țingănit și mitoto
Aerul despⁱc d'a valma, 'nc^at nici n'ai avea 'n cotro!
Și o strane strinsură se și-apropie de șatră,
— Hai^amanale prizărite, — câinii rev^eđ^endu-i latră.
Unu 'n cărcă duc^e sdrențe, altul un haihiu balc^az,
Scripea-și drege, ^er arcușul iuți ung^andu-l cu sac^az
Sc^ote nesce țirliituri, de nu se au^dea nimic!
In^să dang! îi sare c^orda! Vai de bietul meșter-strică,
Toți îl rid numindu-l p^arlea până chiar și-un băbălic,
Care mulțamit din ci^oncă suriđ^end tr^agea pic-pic.

Altul, un flăcău tomnatic, pe copile zădăresce
 Și făcând urite mutre el mereu le cihăesce.
 Ceilalți se scobor cu toții din căruța 'ncăpătoare:
 Ciorânglavi, copile zmede, femeiusci încântătoare.
 Ei celor rămași acasă povestesc cu bucurie
 De câștigul din descânturi în a lor călătorie;
 Mai ales că le dăduse mult un nostim logofet,
 Că d'acuma înainte au cu ce trăi 'n desfăt.
 Astfel cu povești se satur; razna câte-un cote-gole
 Somnuros mai clipocesce și adorme'n patul môle.
 La acestea toate tace numai palidul Miron,
 Ce uresce chiar din suflet sgomotul și-atâta syon
 Suspinând acesta-atuncia dela ei se depărtéză,
 Ér femeile limbute cu privirile 'l urméză.
 Una dice cătră alta: „Ce-o să fie, hei surată,
 Că Miron așa-i de hireav și cu fața înstrăinată?“
 Ceea: „Lasă-l deoparte, pentru el la ce te pierdi?
 Nu scii, că-i un fudulache, ce viséză codrii verdi.

Veți, acuma el se pörtă chiar în haine românesci,
 Și de-așa un bate-poduri nouă încă ne vorbesci?
 Ér a treia: „Scii, ce-mi spuse baba, care l'a crescut?
 Că nici nu-i de viața noastră, ci din ómeni și avut,
 În Moldova îl furase unul dintre cei bătrâni
 Ca copil, deaceea 'l trage inima sa spre români“.
 Astfel ele într'olaltă turuiau cu îndărjire;
 Dar o ageră copilă ascultând cu ațintire,
 Lacrime încet își șterge de pe fața sa adese
 Și se-furișă din corturi și oftând afară ese.
 Stelele re'ncep a bate'n galbên prin tăcuta sară,
 Dulci miresme răspândește minunata primăvară.
 De din vale riu 'n clocot apa spumegândă varsă;
 Ér copila 'și readuce o iconă 'n veci neștersă.
 Și-i veni pe el să-l chieime, ca și când erau copii,
 Când împărțășiau împreună ălnicele bucurii.
 Jalnic strigă ea: „Miróne!“ și resunetul vuind
 Repeșesce scumpul nume jună inima-i rânind.

(Va urma.)

PLECAREA.

La gara orășelului era o mișcare viuă, neobicinuită. Înainte de plecarea trenului cu o óră și mai bine ómenii începuseră a se aduna la gară. Și veneau într'una, cete după cete, mai mici și mai mari, ici-colé câte unul singuratic. Unii soseau pe jos, alții în calese elegante, ér alții în trăsuri simple dela sate, trase de obicei de cai greoiu, munciți. În aceste erau țerani și țerane, veniți, să vede, din satele din împrejurime.

Toți se grăbeau să sosescă la gară, fiecare voia să ajungă înainte pe peron. Salele de așteptare, peronul, gara întregă era năpădită de public; îndesuiala era mare. Chiar și arangerii, cari purtau la piept cocarde tricolore numai cu mare greutate își puteau face loc prin îndesuială.

Publicul era variat, de diferite condițiuni și etate. Bătrâni cu plete albe și tineri cu priviri agere, bărbați, femei și copii se aflau în o amestecare întâmplătoare. Dame, domnișóre și domni eleganți stăteau printre mulțimea de țerani și țerane, cu fața inteligentă și cu port pitoresc.

Din purtarea și vorbele lor se observa, că toți sunt cuprinși de o vie agitație internă; espresia feței lor o trada acésta și totodată un observator atent puté să cetescă pe fața fiecăruia și o mândrie conscie, o mândrie ce o simți când ești în dreptul têu și ți se face o mare nedreptate.

Și dacă ici-colé se vedea câte un om indiferent, acela de sigur era vre-un strein sau ómeni de-ai autorității.

Óre ce are de scop mulțimea acésta? Vreau ómenii să plece undeva sau așteptă pe cineva? Enigma se deslégă în curënd. Cu ceva înainte de plecarea trenului o mișcare și neliniște febrilă

să observă în public. „Vin, sosesc, sunt aci...“ să audea din toate părțile.

La gară se opresc patru trăsuri, venite dinspre orășel. În cea dintâiu se afla un bărbat de statură mijlocie, cu fruntea lată și în față cu o espresie de rezoluțiune, care ne arată firmitatea lui de caracter. Ochii-i scânteitori, în cari se oglindéză o bunătate nesfârșită, te atrag fără voie și întréga lui înfătoșare îți stîrnesce la cea dintâi vedere, la cea dintâiu întâlnire, simpatie și iubire. Alătura cu el ședea o damă, pe fața căreia se vedea o îngrijare sufletescă, dar totodată era imprimată pe ea și o resignațiune hotărîtă, cu care se vede, că își suportă sórtea. În trăsura se mai afla un drăgălaș băiat de vre-o 7—8 ani și un venerabil bătrân, cu capul albit de mulțimea anilor. În celelalte trăsuri erau mai multe dame și domni, cari vor fi probabil rude sau prietini intimi ai celor dinainte.

În momentul sosirii lor la gară un murmur de însuflețire generală trece prin public. Bărbatul cel simpatie cu ai sei sunt primiți cu ovațiuni însuflețite și nesfârșite; sosirea lui a produs un entusiasm nemărginit. Ómenii se grămădesc care de care în persónă de a-i espresa sentimentele lor de stimă, iubire și admirațiune. Străbătënd cu încetul prin public, care le face loc cu reverință, pe peron bărbatul cel simpatie este întâmpinat cu o vorbire din partea unui fruntaș țeran, o vorbire scurtă, dar măduósă, în care oratorul făcënd alusiune la lupta din trecut, îl asigură de iubirea și aderența neclintită a poporului, și îl rógă să suporte cu resignațiune suferința ce-l așteptă, aducëndu-i aminte, că Mântuitorul lumii încă a trebuit să sufere pentru dreptate și lumină.

Era de admirat acest țeran-orator, în îmbrăcămintea sa simplă dela țară, cu prezentarea sa inteligentă și însuflețită, dar momentul înălțător a fost, când a răspuns bărbatul sârbătorit. Vorbind despre drepturile poporului său, ochii îi scânteiau cu însuflețire, ér vocea lui energetică te răpea, cum răpește povoiul tot ce-i stă în cale.

Se dădù semnalul de plecare. Un cor al tinerimii întonă un cântec, cu accente eroice, cari te electrisau și-ți însufleau curagiu și bărbăție. Abia resunară cele dintâiu accente și publicul întreg cânta în cor impunătorul vers. Să vede, că era un cântec favorit și cunoscut de toți.

Ultimul signal resonă. Trenul se puse în mișcare. Bărbatul iubit, însoțit de familia sa și de mai mulți prietini, făcù din ferestra cupeului ultimul semn de adio. Urale nesfârșite răspund la salutarea lui. Cântecul întrerupt pe câte-va momente reîncepe cu tărie. Mii de glasuri se împreună în un resunet puternic, care însoțesce trenul până ce se perde în depărtare.....

— Cine e acest bărbat, atât de iubit și unde plécă? — întrebă un călător din țeri străine pe vecinul său.

— Acesta este un bărbat, care luptă pentru drepturile poporului său apăsător și pentru aceea e osândit la închisóre — fu răspunsul.

FELIURITE.

Fóie specială pentru amorișai.

Americanii practici și invențioși au întemeiat o fóie specială, unică în felul ei, destinată pentru afaceri de inimă. Numele ei este „Amor“, apare în Chicago și scopul ei este: a ferici inimile cetitorilor amorișai prin mijlocirea de căsătorii. Acesta însă o face nu din filantropie, nu în cinste, ci pe bani.

La anunțuri, făcute de bărbați, fie-care cuvânt costă 3 cente, la cele făcute de femei 1 cent.

Étă apoi unele părți din programă:

„Ori ce domn, care ne trimite un dolar, póte publica un anunț de 25 de silabe și pe lângă acesta îi ținem fotografia în albumul nostru o lună de zile.

„Domnilor! Noi putem servi cu adrese dela tóte damele din țară, cari aspiră la măritiș; avem vre-o mie de adrese dela dame de acele, cari nu au legătură cu fóia noastră. Adresele aceste le trimitem:

10 adrese pentru 50 cente, 25 adrese pentru un dolar, 50 adrese pentru 1—5 dolari.

„Cine ne trimite adresa dela 30 de fete, vèduve sau burlaci, va primi gratuit fóia „Amor“, în decurs de un an.

Între anunțurile redacțiunii aflăm:

„Damele și domnii aceia, cari vor a se căsători, se se adreseze la noi cu încredere și se ne comunice biografia lor. Să ne descrie etatea, fața, referințele de traiu, dorințele și planurile lor.

„Noi vom încerca a-i căsători și de sigur nu va fi vina noastră, dacă acesta nu va succede.

„Să păstrează discrețiune. Domnii trebuie să ne avanseze câte 5 dolari, femeile câte 2—5 dolari.

— N'ar fi óre bine, să întemeiăm și noi asemenea foi în bêtrâna noastră Europă?

Limba diamantelor.

Ómenii își au limba lor, drăgălașele floricele încă au o limbă tainică, care în unele casuri ne spune mult, fôrte mult...

Afară de flori și diamantele își au limba lor proprie. Astfel zafirul însemnă iubirea adevărului și no-

bleța de spirit. Smaragdul însemnă speranță, prietinie și milostivire. Despre diamant se dice, că îmblândește mânia și pe femeie o întăresce în credință cătră soțul ei. Rubinul alungă melancolia. Turcîsul între pietrele scumpe, jócă rolul de „Nu mă uita“.

Bărbatul amorișat.

Bărbatul amorișat este *aur*, până când femeia nu esprimă cuvântul fericitor „da“; *argint* e după ce ea a exprimat cuvântul „da“; *aramă*, e îndată după ce s'a făcut căsătoria.

Dialog.

(Între doi surđi.)

Ioan: (întâlnind pe Petrea în drum) Să ai noroc Petre!

Petru: Mă duc la pădure!

Ioan: Da, tăiat-ai (ucis-ai) porc!

Petru: Mă duc să taiu vre-o doi butuci.

Ioan: Avut-a bună slănină?

Petru: Sunt și lemne cât de gróse.

Ioan: Am auđit că a venit notariul!

Petru: Numai e rău că mi s'a stricat cuptoriul.

Ioan: Óre birău (judele) acasă-i?

Petru: Țiganul ăla se pricepe bine la ele (cuptóre).

Ioan: Mă duc să-l chiem, că și eu taiu mâne.

Petru: Am auđit că-i slobod să tăiem și cealaltă pădure.

Ioan: Cu un drum mă duc să macin și sare.

Petru: De acolo poți aduce și tu.

Ioan: Să fii a lui Dđeu!

Petru: Vom vedé.

N. P. R.

Anecdote.

Popa cu pascălie. (Sfîrșit). Inașul, care pâdea la ușă, auđind aceste cuvinte, plin de frică, deșteptă în grabă pe tovarășii sei și le dice:

— Sculați măi, că popa naibii scie pe unul din noi; am auzit cum a ȕis. că pe unul îl scie și mai are trei... până dimineța ne află pe toți și e vai de capul nostru.

Ce să facă acum să scape din belea?

— Nu-i alt mijloc de scăpare, — ȕise cel mai sfătos dintre ei, decât să mărturisim popii adevărul și să-l rugăm, să nu ne spuie grofului.

Așa și făcură. Intrară în odaia popii și îi povestiră lucrul din fir în pěr.

— Te-am auzit ȕicând adineori, părinte, că pe unul din noi îl scii și mai ai să afli pe trei, ȕtă aci suntem toți patru, pęcătoșii de noi, și aci e și inelul cu potca și am venit să te rugăm, să-ți fie milă de noi și să nu ne spui grofului, căci aspru cum este Măria Sa ne va infunda în temnița, de acolo ne vor putreȕi oșele.

Popa stătù puțin mirat, dar aducându-și aminte de vorbele sale cu ciasul, își veni îndată în fire și mulțămind în gândul său Atotputernicului Dȕeu pentru scăparea sa din necaz, le ȕise:

— Auziți feciori, bine ați făcut, că ați venit de v'ați mărturisit pęcatul, căci acum tot vę aflam eu și tocmai pentru că v'ați recunoscut greșala, eu vę ert și vę făgăduiesc a nu spune nimic Măriei Sale.

— Dar ce facem cu inelul, părinte? — întrebă unul.

Popa să gândi puțin, apoi le ȕise:

— Sciți ce feciori, ȕtă ce aveți să faceți: dimineța, când să va crepa de ȕiuă, unul din voi să facă o muțetură grósă de făină și cu o gălătușă din făina asta să dați pe grumazi inelul la curcanul cel mai mare din curte, — apoi nu vę mai grijiți nimic, tręba mea mai departe.

După ce să făcù ȕiuă, groful veni la popa și-l întrebă, ce scie despre inel?

— Mi s'a arętat nește semne, Măria Ta, — ȕise popa — păsćalia așa-mi spune, că inelul l'a înghițit o pasere, va fi vre-o gadină din curtea Măriei Tale....

— Cum să pôte asta, părinte? întrebă groful cam nedumerit.

— Așa va fi de trębă, Măria Ta, că inelul îl va fi măturat din chilie „inașul“ în gunoiu, scii, din nebăgare de samă, și de aici îl va fi înghițit vre-o galiță, de bună samă vre-un curcan, căci curcile au grumazul larg; să poruncesci, Măria Ta, să taie curcanul cel mai mare din curte, dar dacă vom afla inelul..... să cercăm...

La porunca grofului, bucătariul curții tăia curcanul și să găsi inelul. Mirarea și bucuria grofului fu mare și popa căpëtă de nou drept cinste alte două sute de zloți buni.

Popa însă acum nu prea era încântat de tręba cu păsćalia; îi era gróză când își aducea aminte de cele trei ȕile și trei nopți, cât a fost închis la curte. Nu trecù mai mult de-o sęptemână dela aflarea inelului și ce s'o fi gândit popa, ce nu, destul că într'o sară ȕise preotesei:

— Auzi preotėsă, dacă să va inopta bine să scoți copii și ce avem mai bun din casă, că vreau să dau foc casei.

— Dar pentru-ce? — întrebă preotėsă mirată.

— Pentru-ce? Vei vedé tu, numai cât nimenea să nu afe despre tręba asta.

Nóptea arse casa popii până în pământ și nimeana nu scia din ce s'a aprins.

A două ȕi, când groful îl mângăia și îi făgădui că-i va da el bārne, ca să-și înciripe o casă nouă, popa să tânguia în auzul ómenilor:

— Tóte ar fi cum ar fi, Măria Ta, dar de ce-mi pare mai rėu este păsćalia, am uitat de ea să o scoț și au mistuit-o flacările... nu mai am acum din ce să pro-rocesc...

Numai acum înțelegese preotėsă meșteșugul popii de-a să scăpa de păsćalie, ca să nu mai dea de primjdie din pricina ei cu groful.

* * * Șandor la Viena.

Un sęcui impintenat
Drept la Viena a plecat,
A plecat să-și tęguiescă
O căruța 'mpērătescă.

Ajungęnd la Viena el
Trase 'n grabă la otel,
Ca îndată să se culce
Și să-și tragă un somn dulce.

Era însă în otel
Lume multă, fel de fel,
Cari dormeau pe 'nghesuite
Și visau nevisuite.

Bietul Șandor fu condus
De un chelner tocmai sus,
Tot urcând mulțimi de trepte
Și mai strimbe și mai drepte.

Aici era dór un pat
Ocupat d'un biet soldat
Care sforăia în pace
Că atunci n'avea ce face.

Ca să nu ȕic vorbă rea
Mai era ș'o canapea,
,Kérem — Șandor să ręstesce
Egy măș soba nu mai este?

— Nincsen alta, draghe domn
Dar dormiți aici un somn,
ȕice chelnerul ș'arată
Canapéua deșuchiată.

„Jól van, io să culci aici
Dar ascultă ce io ȕici
Să scoli dimineți la mine
Că dam bacșiș bun la tine.

Apoi Șandor s'a culcat
Chelnerul s'a depărtat
Ș'apoi des de dimineța
S'a întors ca o paiată.

Și pe cum i-a poruncit
Pe Șandor mi l'a trezit;
Șandor speriat să scólă
Umblă iute și să spală.

Apoi cum era pripit
Și de somn cam năucit,
Pune 'n graba lui cea mare
Altă haină pe spinare.

El anume s'a îmbrăcat
Cu mantaua de soldat,
Ș'a 'nceput în grab' să sară
Câte trei trepte de scară.

Dar deodată stă pe loc
Și se miră ca de foc
Că se vede în oglindă
Ca în donița din tindă.

„Kérem, dice, séră spus
Când venit cu chelner sus
Că la mine pus picioré
Când o fi césul cincii óre.

El măgarul a sculat
Nu la min' ei la soldat

Și 'napoi a alergat
Și din nou mi s'a culcat.

Ploiești, Aprile, 1894.

Ioan Căndea.

Din viața de student. E un secret public, cu alte cuvinte e lucru cunoscut, că lumea noastră e lumea ratelor. Dar dacă cineva se folosește de plățirea în rate, apoi de sigur studenții fac mai mult us de acest obicei modern. Și cu deosebire pentru studenți, de ori-ce categorie fie ei, căci toți sunt cam subțirei la pungă, plățirea în rate este un lucru binefăcător, care le procură multe înlesniri în viața de student.

Numai cu vestmintele ce lucru brilliant e! Să n'ai nici o para în buzunar și totuși să te poți primbă în haine nouă, elegante, făcute — pe rate. Sub impresiunea acésta, când și-a făcut cele dintâi vestminte pe rate, a compus un coleg al meu dela universitatea din V. următoarea învățătură practică:

Omul harnic și cuminte
Iși tocmesce-atunci vestminte,
Când încep a-i trebui
Nu când pôte-a le plăti.

N. N.

De ale casei.

Conservarea macrișului pe iarnă. Dela un drăgălaș băiet și cetitor al fôiei noastre primim următoarele: La întrebarea despre conservarea macrișului, mama mi-a spus rețeta acésta:

Macrișul se curăță, se spală bine și se tócă ca de obicei pentru sos, după aceea se pune în borcanele, se légă la gură cu hârtie de pergament, ca borcanele de compot și se fierbe în abur (dunst) cam 5 minute până lasă zamă deasupra.

Mijloc simplu pentru a ușura iute durerile arsuri, Dacă se arde cineva la ori-ce parte a corpului se pôte micșora durerea în mod însemnat, dacă imediat după ce se arde, udă locul acela cu apă rece și apoi îl presară cu făină curată și uscată de grâu. Dacă nu s'a lipit făină destulă pe rană, trebuie udată încă odată cu apă și presărată din nou cu făină. Un minut sau două durerea e mare, dar imediat după aceea începe a se domoli în mod simțitor. Dacă rana e mai mare, nu trebuie spălată făina de pe ea o ți sau două. Pe calea acésta de procedură se împedecă beșicarea arsuri și rana se vindecă fără urme în câteva zile.

Pregătirea punciului rece. Publicăm aci un mijloc foarte simplu pentru a pregăti punciu rece.

Punem într'un vas apă rece măsurată cu un păhar, la tot păharul de apă punem ca de un deget rum

de cel mai bun, stórcem (la tot păharul de apă) o jumătate de alămăie și punem câte-o lingură de zăhar pisat și un vîrf de cuțit de prav de sodă. Tóte aceste le amestecăm bine la olaltă și apoi punem în păhare.

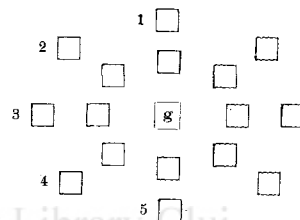
Situațiune grea.

St. dle redactor! Dacă domnul N. G. a făcut promisiunea, că va lua pe dșóra E. de soție, este obligat a duce promisiunea în îndeplinire. De repășit nici vorbă nu încape. Prin atitudinea ce a luat-o dēnsul din momentul în care a făcut promisiunea, a înstrăinat pe alții, așa, încât respectiva ar putea să ajungă prin repășirea lui, la nenorocire. Pentru aceea repet, că N. G. este obligat a o lua în căsătorie și a face tot posibilul, să-i devină simpatică și plăcută; ceea ce ca bărbat esport forte ușor o pôte face.

Grigorie Cobor.

Cuadrate grupate

de
Vióra Magdu.

În cuadratele góle au a se înlocui litere, din cari se se formeze patru cuvinte cu următorii înțeles:

1 Literele perpendiculare se dea un proiect.

2 Literele costice spre dreapta se dea un oraș vechiu din Grecia.

3 Literele orizontale se dea o colóre.

4 Literele costice spre stânga se dea o mândstire românescă.

Er cuvintele cetite în semicerc dela nr. 1—5 se dea un ținut din Ungaria.

Litera g din mijloc are se servescă la tóte cuvintele.

Terminul de deslegare e până la 16/28 Maiu a. c.

Între abonații fôiei, cari vor trimite deslegarea corectă până la acest termin. se va sorta: un ornament pentru lampă sau o tabacheră, după cum sortatul va fi damă sau bărbat.

Premiile, ambele lucruri de mână, sunt puse de autóra problemei, d-ra Vióra Magdu.

Deslegarea gâciturii din numărul 2 al „Rânduniceii“ este: „Apa trece, petrele rămân“.

Au deslegat-o bine următoarele domnișore, dómne și domni: Hortensia Penciu (Zernești), Aurelia Goga (Reșinari), Maria Tesca (Tăgșor), Veturia Ivan (Alba-Iulia), Nicolau P. Rațiu (Cluș), Vasiliu Sala (Vasău), Dimitrie Popoviciu (Cuvin), Virgiliu Florian (Almașul-mare), Dionisiu Juga (Sacul), Aurelia Dănilă (Budateleec), Sabina Florian (Seliște), Sofia Cotișel (Certege), Lucr. Magda (Feneș).

Corespondența.

I. St. P. în *Viș. m.* Noi V'am trimis nrii regulat. Acum am trimis din nou alți numeri.

V. M. în *Ecica r.* Pentru gâcitură și premiu primiți mulțămitele noastre. Gâcitura numai în quadrate s'a putut tipări, ceea-ce nu-i schimbă esența. Despre sortire Vê vom încunoscintița imediat.

A. R. în *S. Întrebări și răspunsuri la „De ale casei“* publicăm bucuros.

Red.